

УДК 378.1

РОЗРОБКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ І ЛОГІСТИЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»

*Криворучко О.М., д.е.н., професор,
oksana_kryvoruchko@i.ua*

*Харківський національний автомобільно-дорожній
університет*

*Ложачевська О.М., д.е.н., професор
manage@ntu.edu.ua*

Національний транспортний університет

Сучасний етап розвиток ринку транспортних послуг тісно пов'язаний з розширенням логістичних процесів, сфери логістичного бізнесу, збільшенням кількості логістичних провайдерів, і, як наслідок, зростанням попиту на спеціалістів з менеджменту та логістики. Найбільшу популярність набуває затребуваність таких посад, як менеджер з продажу логістичних послуг; менеджер з транспортної логістики; Logistics coordinator, менеджер з продажу; логіст, менеджер з продажу автотранспортних послуг та ін. (<http://surl.li/fptdt>). Автотранспортні підприємства потребують фахівців, які б були одночасно компетентними в сфері управління діяльністю підприємства та в логістиці. Менеджмент організацій транспорту і логістична діяльність потребує професійних компетентностей організації перевезень, інновацій та інвестицій в транспортно – логістичній сфері тощо. Це зумовлює необхідність розробки та впровадження освітньої програми, яка б дозволяла випускникам опанувати такі компетентності.

У вітчизняних транспортних закладах освіти реалізують різні освітні програми за спеціальністю "Менеджмент". На магістерському рівні в Національному транспортному університеті (НТУ) впроваджується програма "Менеджмент організацій і адміністрування (транспортний менеджмент)"; в Національному університеті "Одеська морська академія" (НУ ОМА) - "Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту"; в Українському державному університеті залізничного транспорту (УкрДУЗТ) є окремі ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" і "Логістика" – таблиця 1.

Таблиця 1 - Характеристика освітніх програм

ЗВО	Основний фокус	Освітні складові професійної підготовки	Посилання
НТУ	ОП спрямована на здобуття компетентностей та досягнення програмних результатів навчання з менеджменту із поглибленим вивченням організації системи менеджменту на підприємствах та об'єктах дорожньо-транспортного комплексу	Публічне управління та адміністрування Менеджмент організацій та управління змінами Управління якістю (сертифікація та стандартизація транспортних послуг) Корпоративне управління Сучасні проблеми теорії і практики в управлінні Фінансовий менеджмент	http://surl.li/fpvel
НУ ОМА	Акцент на формування знань, умінь та навичок комплексної оцінки ситуацій, обґрунтування управлінських рішень та вибору пріоритетів функціонування підприємств морського та річкового транспорту	- Публічне адміністрування - Корпоративне управління - Управління якістю - Управління проектами - Прийняття управлінських рішень. - Антикризове управління - КР "Управління в галузі морського та річкового транспорту"	http://surl.li/fpvki
УкрДУЗТ (Менеджмент організацій і адміністрування)	Фокус чітко не окреслений. Зазначено, що об'єкт вивчення є управління організаціями та їх підрозділами.	- Публічне адміністрування - Ділове адміністрування - Фінансовий менеджмент - Стратегічне управління на залізничному транспорті - Комунікативний менеджмент - HR-менеджмент та психологія управління	http://surl.li/fpvfs
УкрДУЗТ (Логістика)		- Логістичний менеджмент - Управління ланцюгами поставок - Стратегічне управління на залізничному транспорті - Інвестиційний менеджмент на залізничному транспорті	http://surl.li/fpvro

В Національному авіаційному університеті та Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут" також впроваджують окремо дві освітні програми "Менеджмент організацій і адміністрування" і "Логістика".

Досвід створення освітніх програм, що об'єднують менеджмент організацій і логістику, є в Західноукраїнському національному університеті. В цьому ЗВО розроблено освітню програму «Управління на транспорті та логістика» (<http://surl.li/fpwfd>), що реалізується на другому освітньому рівні. В ній об'єктами професійної діяльності визначено такі: організація логістичних процесів; проектування логістичних систем; управління потоками в логістичних системах; формування організаційних структур логістики; логістичний аудит, консалтинг та аутсорсинг та інші.

В Приазовському державному технічному університеті на бакалаврському рівні реалізується освітня програма, що має назву "Менеджмент транспорту і логістики" (<http://surl.li/fpwhh>).

В ХНАДУ пропонується освітня програма підготовки магістрів "Менеджмент організацій і логістичне адміністрування". Метою програми є підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері менеджменту організацій і логістичного адміністрування шляхом формування знань та умінь, що дасть їм можливість ефективно виконувати професійну діяльність на підприємствах транспортно-логістичних систем, розвивати дослідницькі і професійні навички та компетенції до здійснення науково-педагогічної діяльності.

При розробці такої освітньої програми пропонується виходити з того, що менеджмент організацій спрямований на формування та впровадження заходів щодо досягнення поставлених цілей з врахуванням технічного, фінансового і трудового потенціалу підприємства, виробничо-збутових можливостей. Логістичне адміністрування, як частина освітньої програми, дозволяє здобувачам вищої освіти опанувати компетентності з перепроєктування (реінжиніринг) організаційних структур управління, розробки логістичної стратегії, аналізу і контроль функціонування логістичних бізнес-процесів та ін. Відповідно до цього до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 "Менеджмент" другого (магістерського) рівня додано такі компетентності: здатність розробляти пропозиції щодо формування транспортно-логістичних ланцюгів з участю підприємств автомобільного транспорту і організаційних механізмів їх функціонування, забезпечувати управління міжорганізаційними

відносинами в ланцюгах поставок на ґрунті інтеграційних принципів; вміння приймати обґрунтовані управлінські рішення у виробництві, постачанні, збуті, складуванні, транспортуванні з метою зниження ризиків і максимізації доходів; здатність визначати комплекс показників оцінки ефективності функціонування системи логістичного менеджменту; здатність до використання принципів та закономірностей формування організаційних структур логістики підприємств та організацій. До цього слід додати, що особливою популярністю на сайтах пошуку роботи користується така посада, як адміністратор логістики, до обов'язків якого входить підтримка всіх процедур ланцюга постачання, від координації поставок до управління транспортною документацією.

До складу освітніх компонентів професійного напрямку віднесено наступні: Менеджмент організацій і бізнес-адміністрування; Психологія лідерства та комунікацій; Управління ланцюгами постачань; Стейкхолдер-менеджмент і сталий розвиток; Управління проєктами і змінами; Логістичне адміністрування.

Таким чином, реалізація запропонованої освітньої програми дозволить підготувати сучасного фахівця – магістра менеджменту організацій, який буде затребуваний в сучасних умовах ведення транспортного та логістичного бізнесу.

Література:

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений Наказом МОН України № 959 від 10.07.2019 р. URL: <http://surl.li/biuj>